

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloustietojen raportointi – miksi raportoidaan ja mihin tietoja käytetään?

LINNEA MÄKINEN, FINANSSIASiantuntija
AURA TUTUKSI: TALOUSRAPORTOINNIN PERUSTEET
6.9.2022

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides, creating a sense of movement and depth. The lines are of varying lengths and curves, some intersecting each other.

Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportointi – mistä on kyse?

Uusi raportointimalli on muuttanut talouden prosesseja...

Raportointisykli

- Uudistuksen myötä kuntatalouden raportointisykli on tihentynyt neljännesvuosittaiseksi

Kirjauskäytännöt

- Kuntatalouden reaaliaikaisen tilan raportointi edellyttää vahvaa suoriteperusteista kirjaamista

Laki ja
asetukset

Tietosisällöt

- Raportoitavan tiedon taso syvenee tili-, palveluluokka ja sektoritasoilla.
- Myös ennustemaailma on tullut mukaan

Kustannuslaskenta

- Palveluluokituksen laajeneminen ja asetustasoisesti määritellyt tietosisällöt edellyttävät yhä parempaa kohdentamista

...sekä mitä suurimmassa määrin viestinnän prosesseja

Sisäinen viestintä

- Raportoitavaa tietoa ei tarvitse hyväksyttää hallintoelimissä mutta huolehdittehan sisäisestä tiedonkulusta ennen tiedon julkaisua

Kunnan ja kuntayhtymän vastuuhenkilöt

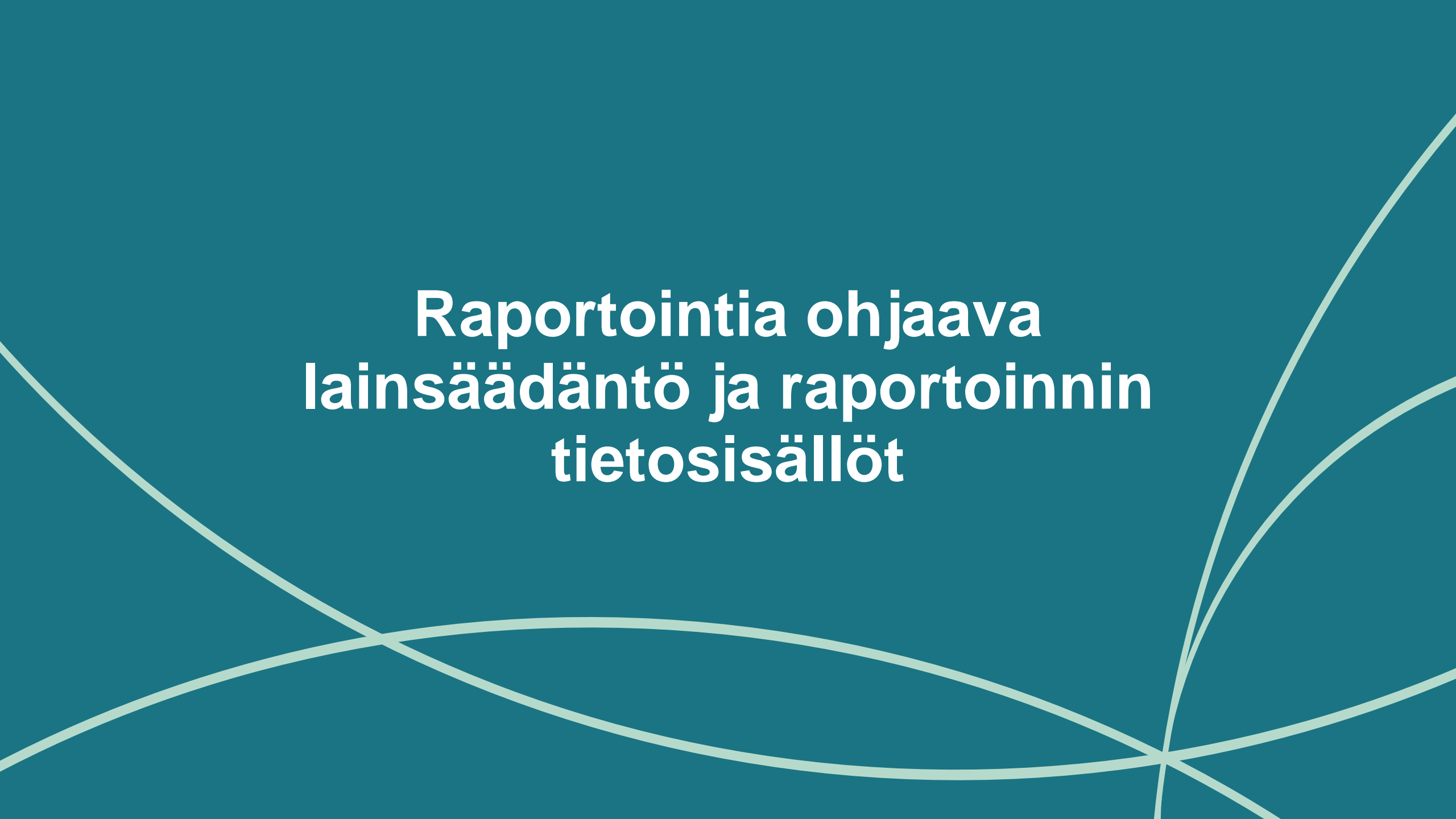
- Kulkeeko raportointiin liittyvä tieto raportoijalle ja edelleen organisaation sisällä?

Yhteistyö

- Talousraportoinnin kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä sekä palvelukeskusten että järjestelmätoimittajien kanssa

Tutkikuntia.fi

- Avoin tieto avaa mahdollisuuksia uudenlaiseen keskusteluun palvelutuotannon kehittämisestä

The background is a solid teal color. It features several white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides towards the top, creating a sense of movement and depth. The lines vary in thickness and curvature, some appearing as simple arcs while others are more complex, overlapping shapes.

Raportointia ohjaava lainsäädäntö ja raportoinnin tietosisällöt

Kunnan ja kuntayhtymän sekä *hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän* raportoinnin lainsäädäntökehys

Lainsäädäntökehys

[Kuntalaki \(410/2015\), 120 a §](#)
[Laki hyvinvointialueesta \(611/2021\), 120 §](#)

[Laki Valtiokonttorista \(305/1991\) 2.1.4 §](#)

[Valtioneuvoston asetus kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta \(524/2020\)](#)
[Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta \(462/2022\)](#)

[Valtioneuvoston asetus kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista \(525/2020\)](#)
[Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista \(729/2021\)](#)

[Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2021 \(694/2020\)](#)

[Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2022 \(815/2021\)](#)

Valtiovarainministeriön asetukset [kunnan \(488/2022\)](#) ja [hyvinvointialueen \(487/2022\)](#) taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

[Kuntien ja kuntayhtymien talousraportoinnin käsikirja AURA](#)
[Hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien talousraportoinnin käsikirja HVA-AURA](#)

Raportoitavat tietosisällöt

- Raportoitavat tietosisällöt perustuvat lakeihin ja asetuksiin eli tiedon tarvitsijoiden lakisääteisiin tehtäviin.

Lait

Yleinen velvoite tiedon tuottamiseen:

Kuntalain 120 a §

Hyvinvointialueesta annetun lain 120 §

Tilastointiin liittyvät lait:

- Tilastolaki 208/2004

- Laki THLstä

Ohjaus ja valvonta: substanssilait kuten pelastuslaki, kilpailulaki, kuntalaki (kriisikunta) yms.

Muut tiedonkäyttötarpeet, kuten valtiosuudet: valtiosuuksia koskeva lainsäädäntö, perusopetuslaki yms.

Valtioneuvoston asetukset

Valtioneuvoston asetus kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta 524/2020

Valtioneuvoston asetus kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 525/2020

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (tulossa)

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (729/2021)

Valtiovarainministeriön asetus

Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista

Valtiovarainministeriön asetus hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista

Yhteistyöryhmä ja yhteensovittamistyö asetusten taustalla

Missä raportoituja taloustietoja käytännössä hyödynnetään?

- Tietojen raportointi oikein ja säädettyihin määräaikoihin mennessä on tärkeää!
- Kuntien ja hyvinvointialueiden raportoimia tietoja käytetään yhteiskunnallisesti merkittävien päätösten taustalla, valtion eri viranomaisten tietotarpeet
 - Ministeriöt, Opetushallitus, Tilastokeskus ja THL ym.
- Tietojen käyttäjinä muutkin kuin valtion viranomaiset
 - Kunnat, kuntayhtymät, hyvinvointialueet, Kuntaliitto
 - Kansalaiset eli meistä jokainen
 - [Tutkihallintoa.fi](https://www.tutkihallintoa.fi)

Missä raportoituja taloustietoja käytännössä hyödynnetään?

- **Ministeriöt**
 - Ohjaus ja valvonta
 - Esimerkiksi valtiovarainministeriö käyttää tietoja Kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituksen laskemiseen eli peruspalvelujen valtionosuuksien sekä kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmien laadintaan (hyvinvointialueiden rahoituslaskelmissa perusrahoituslaskelmien laadinnassa ja mahdollisissa lisärahoitusmenettelyissä käytetään taloustietoa), kuntien ja hyvinvointialueiden taloudellisen tilanteen seurantaan sekä arviointimenettelyn kriteerien laskemiseen sekä kuntien ja hyvinvointialueiden talouden ennustamiseen (ennustamisesta esimerkkinä kuntatalousohjelman yhteydessä joka kevät ja syksy julkaistavat kuntatalouden kehitysarvio sekä kuntakohtaiset painelaskelmat).
- **Opetushallitus**
 - OPH kerää koulutuksen kustannus- (ja suorite)tietoja valtionosuusjärjestelmän ylläpitoa, kustannusseurantaa ja koulutuksen arviointia varten.
- **Terveyden ja hyvinvoinnin laitos:**
 - Pääasialliset käyttökohteet ovat THL:n arviointi-toiminto eli hyvinvointialueiden ohjaukseen koottu arviointitieto (arviointiraportit ja KUVA-mittaristo), hyvinvointialueiden tarvekertoimet ja sosiaaliturvan menoennusteet, hyte-rahoituslaskelmat sekä kansallinen ja kansainvälinen tilastoraportointi sekä palvelujärjestelmän tilaa kuvaavat selvitykset ja tutkimustyö.
- **Tilastokeskus**
 - Kansantalouden tilinpito sekä EDP-alijäämä- ja velkatiedot, joita käytetään EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen yhteydessä arvioitaessa jäsenmaiden julkisen talouden tilaa. Lisäksi yritysrekisterijärjestelmä sekä eri aihealueiden taloustilastointi.

**Kuntien ja hyvinvointialueiden
talousraportointia ohjaavat
AURA- ja HVA-AURA-käsikirjat**

Talousraportoinnin AURA- ja HVA-AURA-käsikirjat

- Kuntien ja kuntayhtymien talousraportointia ohjaa [AURA-käsikirja liitteineen](#).
- Tavoitteena on, että käsikirjasta löytyisi vastaukset kuntien ja kuntayhtymien talousraportointia koskeviin kysymyksiin.
- Käsikirja sisältää
 - yleisiä ohjeita taulukkomallien käyttöön
 - yleisiä ohjeita talousraportoinnin sisällön tuottamiseen
 - raportointia selventäviä täsmennyksiä jokaiseen raportointikokonaisuuteen
- Hyvinvointialueiden talousraportointia ohjaa Hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien talousraportoinnin käsikirja [HVA-AURA](#), joka julkaistaan loppuvuodesta 2022

Taloustraportoinnin AURA- ja HVA-AURA-käsikirjat

- Pohjalla pääosin vanhat JHS- eli julkisen hallinnon suositus -aineistot
- Käsikirjojen kohderyhmät
 - kunnat ja kuntayhtymät sekä hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät liikelaitoksineen ja taseyksikköineen
 - taloushallinnon palveluntarjoajat, jotka vastaavat kuntien ja kuntayhtymien sekä hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien lakisääteisestä taloustraportoinnista ja muusta viranomaistalousraportoinnista
- AURA- ja HVA-AURA-käsikirjojen ylläpidosta vastaa valtiovarainministeriö ja julkaisusta Valtiokonttori

Kuntien ja kuntayhtymien talousraportoinnin käsikirja (AURA) – käsikirjan sisältö syyskuussa 2022

Sisältö

1 Johdanto

2 Automatisoitua viranomaisraportointia ohjaa kuutiomalli

3 Tililuettelo

4 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus

5 Kuntien ja kuntayhtymien kustannuslaskenta

6 Taulukkomallien lukuohje

7 XBRL-taulukkomallit

Liitteet

Liitteet:

Liite 1. Tililuettelo

Liite 2. Rahastoja koskevia kirjausesimerkkejä

Liite 3. Kaavio arvonalentumisen esittämisestä

Liite 4. Vakuutuskorvausten kirjaaminen

Liite 5. Kunnan ja kuntayhtymän palveluluokitus

Liite 6. Kustannuslaskentaesimerkkejä

Liite 7. Sanasto

Liite 8. Sektorit XBRL-taksonomiassa

Liite 9. Suoriteperusteisen neljännesvuosiraportoinnin erityispiirteet

Liite 10. Covid 19 -pandemiakulujen ja -avustusten kohdentaminen palveluluokille

Tehtäväluokituksen ja palveluluokituksen väliset yhteydet

AURA- ja HVA-AURA-käsikirjojen päivittäminen

- Käsikirjat ovat luonteeltaan jatkuvasti päivitettäviä asiakirjoja, joihin tehdään tarvittaessa muutoksia
- Muutosesitykset AURA- ja HVA-AURA-käsikirjoihin ja päätökset käsikirjoihin tehtävistä muutoksista tekee kuntien ja hyvinvointialueiden raportoimien tietojen tietomäärittelysten ylläpidon yhteistyöryhmä
 - Yhteistyöryhmän tehtävänä on määritellä talousraportoinnin tarkkoja tietosisältöjä ja teknisiä kuvauksia.
- Käsikirjojen sisällöistä päättää kuntien ja hyvinvointialueiden raportoimien tietojen tietomäärittelysten ylläpidon yhteistyöryhmä – myös sinun ehdotuksestasi

Lopuksi: Vaikutusmahdollisuudet raportointiin

- Raportoinnin sujuvuuden varmistamiseksi on suositeltavaa panostaa raportointia koskevaan resursointiin
- Raportoinnin tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista on mahdollista antaa lausuntopalautetta aina, kun VM:n asetuksia ollaan päivittämässä
- Suora palaute raportoinnista vastaaville viranomaisille Valtiokonttorin asiakaspalvelukanavan kautta, kuntadata@valtiokonttori.fi
 - Raportoinnin sisältöä koskevat kysymykset
 - Raportoinnin ohjeistusta koskevat kysymykset ja kehitysehdotukset
- Tervetuloa mukaan kehittämään Hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien talousraportoinnin käsikirjaa (HVA-AURA) syksyllä 2022!

**Askarruttaako jokin
kuntien ja
hyvinvointialueiden
talousraportoinnissa?**

**Ei hätää, sillä Kuntien ja
hyvinvointialueiden
taloustietopalvelun palvelukanava
auttaa!**

**Ota yhteyttä:
kuntadata@valtiokonttori.fi**

KUNTADATA

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

LINNEA MÄKINEN, FINANSSIASIAANTUNTIJA
LINNEA.MAKINEN@GOV.FI
@MAKINENLINNEA
VM.FI | @VMUUTISET